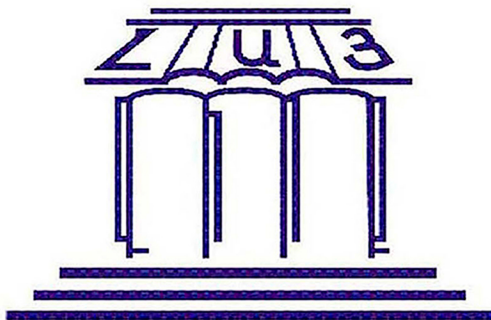

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀԱՅ. Գ. (Բ. Գ. Գ. Գ. ԿՈՒՆՏԱՆՏԻՆՈՎ ՅԵՎ. ՊՐՈԴԱԴԱՆԴԻ
ԲԱԺԻՆ

Պ Ր Ո Վ Ր Ե Ր

Հուլիսի 1931/32 թվականի
հունիսի 1931/32 թվականի
հունիսի 1931/32 թվականի

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ԹԵՄԱԴԱՆ

338(47)
Խ-84

ՊԵՏԶՐԱՑ

1931

ՅԵՐԵՎԱՆ

17 FEB 2010

ՀԱՄ. Կ. (Բ) Կ. Կ. Կ. ԿՈՒՆՈՒՐԱՅԻ ՅԵՎ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԻ
Բ Ա Ժ Ի Ն

338(47)

Խ-84

Ծ Ր Ա Գ Ր Ն Ր

Կուսպրոցների յեվ կուսուսավո-
րության ցանցի միջին ողակների
կամար 1931/32 ուս. ց.

2045

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԹԵՈՐԻԱՆ

Քարգւ. ուստրենից Ռ. ԱՐՐՈՀԱՄՅԱՆ

Խմբ. Գ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

1981/1

1931

ՅԵՐԵՎԱՆ

11.3.05.2013

29099

Պետհրատի տպարան
Դրամի № 6989 (Բ)
Պատվեր № 6135
Հրատ. 1928
Տիրույթ 1000

48922-65

ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆԸ

Կուսակցություններում խորհրդային տնտեսության տե-
ստությունն անցնելու նպատակին և ծանոթացնել ամենից
առաջ կարևորագույն կուսակցական այն փաստաթղթ-
երի հետ, վերոնկարագրված են տնտեսական քա-
ղաքականության հիմնական խնդիրները, խորհրդային
եկոնոմիկայի զարգացման ուղիներն ու հանրագումար-
ները (կուսարգանքների վերաշինարարները, Լենինի և Ստա-
լինի հոգովածները և հատերը) :

Անհրաժեշտ և հաջողեցնել հիմնովին յուրացնել տա-
լու Լենինի հեղինակություններից և Ստալինի «Լենինի դ-
մի հարցերը» հեղինակության նշանավոր մասից մի
չաք կարևորագույն տեղերը: Անհրաժեշտ և 16-րդ
համագումարի քաղաքականության և այդ համագում-
արի բանաձևերի հիմնական մշակումը:

Կուսակցական այս փաստաթղթերը, նույնպես և
ուրիշ նյութեր (զատագրեր, «բայլչեկիկի» հոգովածնե-
րը, «Կուսուսման ողնություն» («В помощь партучебе») տնտեսական քաղաքականության ամսագրի սերիան և
այլն) ունենդիրներին յուրացնել տալու հիման վրա,
ղեկավարը պետք է ունենդիրներին մոտենցի յուրաց-
նելու խորհրդային եկոնոմիկայի որինաչափություննե-
րը ամենահանրամատչելի, հասարակ ձևով: Դեկա-
վարը, դրա հետ միասին, պետք է զգուշանա սխեմա-
տիզմից և Փորձալիզմից՝ անշեղորեն պարզաբանելով,
վոր այս որինաչափությունները հանդիսանում են դա-
սակարդային պայքարի որինաչափություններ, անշե-
ղորեն ընդգծելով, դրա հետ միասին, կուսակցության
ակադի և ղեկավար դերն այդ որինաչափություններն
իրադրվելիս: Սկսելով խորհրդային եկոնոմիկայի ա-

վելի ընդհանուր որինաչափություններն, ընդհանուր բնութագրից, ղեկավարը պետք է ունենդիրներին մոտեցնի ավելի կոնկրետ որինաչափություններին (ինդուստրացման, գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման, աշխատանքի, առևտրի, փողի, վարկի, Ֆինանսների դժուր և այլն) :

Վոչ մի ձևով թույլատրելի չէ խորհրդային տնտեսության տեսության դասավանդման վերևն անջատումը տնտեսական քաղաքականությունից ու մեր պլանավորման բովանդակությունից :

Տվյալ ծրագրի անցնելը հանդիսանում է միաժամանակ և ԽՍՀՄ տնտեսական քաղաքականության հիմունքների անցնելը : Կուսդպրոցներում «Խորհրդային տնտեսության տեսություն» և «Տնտեսական քաղաքականություն» առարկաների անցման տարբերությունը պետք է հանգի այն բանին, վոր առաջին դեպքում ապահովված լինի տնտեսական քաղաքականության ավելի խորացրած, տեսական անալիզը :

Այդ բանը հաջողվում է ուժեղ չեչտ ղեկելով ԽՍՀՄ տնտեսական որինաչափությունները դրսևորելու վրա : Հասկանալի չէ, տնտեսական քաղաքականության սրբոլթմանը Հպետք է սվաղել : Անհրաժեշտ է խորհրդային եկոնոմիկայի որինաչափություններն առավելադույն չափով կոնկրետացնել՝ բերելով բավականաչափ կոնկրետ նյութ և հետևողականորեն կատարել նրանց ուսումնասիրությունը տնտեսական քաղաքականության և կուսակցության ղեկավար դերի տեսանկյունով :

Անհրաժեշտ է ղեկավարի հատուկ ուշադրությունը՝ մինչև վերջը լրիվ պահպանելու լենինյան կուսակցականությունը՝ խորհրդային տնտեսության տեսությունն անցնելիս, անչեղորեն իրադործել անհաշտ պայքար ամեն տեսակի հակալենինյան դրույթների դեմ : Հակալենինյան դրույթների քննադատությունը պետք է կատարվի հետևողականորեն յուրաքանչյուր թեմայի սահմանում յեղած բոլոր հիմնական հարցերն անցնելիս (ծրագրի մեջ, կրկնությունից խուսափելու համար,

այս քննադատությունը կենտրոնացրած է յուրաքանչյուր թեմայի վերջում) :

Խորհրդային տնտեսության տեսության մշակումը պետք է վերին աստիճանի ակտուալ բնույթ ստանա, ղեկելով ունենդիրներին պայքարելու կուսակցության դրլխավոր դժի համար, արտադրական պլանները կատարելու համար :

Պլանավորման հարցերը (խոսքը վոչ միայն կոնտրոլ թվերի մասին է, այլև տվյալ ձեռնարկության պլանի մասին), կադմակերպչական հարցերը, տնտեսական հաշվարկի և տեխնիկային տիրապետելու հարցերը պետք է դրավեն ամենաեյական տեղը տվյալ ծրագրի անցնելիս :

Վորպես ամփոփումն՝ պետք է ընդգծել, վոր ղեկավարը պետք է ինքը լրացնի բավական հափով մի շարք թեմաների վերաբերյալ դրականության պակասը :

Ծ Ր Ա Պ Ի Ր

1-ԻՆ ԹԵՄԱ

ՄԱՐԻՍ-ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆԻԿՆ ԱՆՑՄԱՆ ՇՐՋԱՆԻ,
ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ՅԵՎ ԿՈՄՈՒՆԻԶՄԻ ՄԱՍԻՆ :

1. Կապիտալիզմի հեղափոխական կործանման անխուսափելիությունը և կոմունիզմի փոխարինումը նրան : Կապիտալիզմից կոմունիզմի փոխանցվող չրջանի հեղափոխական բնույթը : Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը վորպես ակիզք համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության :

2. Կոմունիզմը և նրա Ֆաղերը : Սոցիալիզմը վորպես կոմունիզմի առաջին Ֆաղը :

3. Մարքսը, Ենգելսը, Լենինը, Ստալինը կապիտալիզմից սոցիալիզմի անցման չրջանի մասին : Պրոլետարական հեղափոխության տարբերությունը բուրժուականից : Դասակարգային պայքարը և պետությունը պրոլետարիատի ղեկատուության չրջանում : «Հրամա-

նատարական բարձունքներին» տիրանալը: Մանր-ապ-
րանքային տնտեսութեան սոցիալիստական վերակառու-
ցումը: Կապիտալիզմի դուրսմղումն ապա և նրա մեա-
ջորդները լուծարը:

4. Անցման շրջանի սոցիալ-ֆաշիստական տեսու-
թյունների քննադատութիւնը: («Կադմակերպւած
կապիտալիզմ», «տնտեսական դեմոկրատիա», սոցիա-
լիզմի մեջ «խաղաղ ներածելու» տնտեսութիւնը):

5. Կապիտալիզմի սոցիալիզմի անցման շրջանի
սոսանձնահատկութիւնները տարբեր տիպի յերկրե-
րում: Արդյունաբերական, միջին մակարդակի կապի-
տալիզմի, գաղութային յերկրների և այլն):

2-րդ ԹԵՄԱ

ԽՍՀՄ ՄԵՋ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ ԿԱՌՈՒՑԵԼՈՒ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Կապիտալիզմի զարգացման անհամաչափու-
թիւնը և ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու հնարավո-
րութիւնը: Սոցիալիստական հեղափոխութեան նախա-
դրյալները ԽՍՀՄ-ում:

2. Լենինի ուսմունքը ԽՍՀՄ դասակարգերի մա-
սին և տնտեսական հինգ տնտեսաձևերի մասին: Գա-
ղաքի և գյուղի զոդման պրոբլեմը ԽՍՀՄ մեջ տար-
բեր եռապններում: Լենինյան կոոպերատիվ պլանը և
նրա խեղաթյուրումը տրոցկիստների, աջ և «ձախ» ո-
պորտունիստների կողմից:

3. Նոր տնտեսական քաղաքականութիւնը վարպետ
ԽՍՀՄ-ի մեջ սոցիալիզմ կառուցելու քաղաքականու-
թիւնը:

4. Նեպի բուրժուական-սեմտապրատորական, վա-
սարարական տեսութիւնների քննադատութիւնը:

5. Նեպի աջ-ոպորտունիստական տեսութեան քննա-
դատութիւնը: Այս տեսութեան ազդեցութիւնը նեպի
բուրժուական-սեմտապրատորական և անցման շրջանի

սոցիալ-դեմոկրատական տեսութիւնների հետ: Նեպի
աջ-ոպորտունիստական տեսութեան անհամադրելիու-
թիւնը ԽՍՀՄ մեջ սոցիալիզմ կառուցելու լենինյան
տեսութեան հետ:

6. Նեպի տրոցկիստական տեսութեան քննադատու-
թիւնը: Տրոցկիզմի մեղքերից և էյուլիզմը տնտեսա-
հայտնած աջ տեսութեան մեջ: Տրոցկիզմը տնտեսա-
ձևերի, դասակարգերի և նրանց փոխհարաբերութիւն-
ների և ԽՍՀՄ մեջ սոցիալիզմ կառուցելու հնարա-
վորութեան մասին:

3-րդ ԹԵՄԱ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՏԱՊՆԵՐԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

1. Հեղափոխութեան մինչնեպյան շրջանը՝ 1917
թվից մինչև նեպը: Հոկտեմբերից մինչև ռազմական
կոմունիզմը: Ռազմական կոմունիզմ: Ռազմական կո-
մունիզմից անցումը նեպին: X համագումարի վո-
րջումները:

2. Նահանջի մոմենտը նեպում:

3. Սոցիալիստական հարձակումը նեպի վերականգն-
ման պայմաններում:

4. Նեպի վերակառուցողական շրջանը: Առևտուր և
արտադրական կապը: Տնտեսաձևերի փոխհարաբերու-
թիւնները վերականգնման և վերակառուցման շրջան-
ներում: Դասակարգային պայքարը վերակառուցման
շրջանում: XIV, XV և XVI համագումարների վո-
րջումներն ինդուստրացման և դյուղատնտեսութեան
սոցիալիստական վերակառուցման մասին: Խորհ. և կո-
տնտեսութիւններ: Համատարած կոլեկտիւլացում և
կոլեկտիւլիզմ՝ վորպես դասակարգի վերացումը:

5. Բուրժուական-սեմտապրատորական, աջ ոպոր-
տունիստական և տրոցկիստական դրուլթիւնը սոցիա-
լիստական շինարարութեան տարբեր եռապններում:

4-րդ ԹԵՄԱ

ՄՈՒՏՔ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ՇՐՋԱՆԸ ՅԵՎ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԵԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՀԻՄՔԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏՈՒՄԸ

1. Սոցիալիստական հարձակումն ամբողջ ֆրոնտով և նեպի վերջին ետապն՝ ինչպես սոցիալիզմի «սկզբնական» շրջան:

2. Սոցիալիստական ինդուստրացիան, առանձնապես ծանր ինդուստրացիան ծավալման բայլչեիկյան տեմպերը:

Աշխատանքի սոցիալիստական ձևերը՝ սոցմրցում, հարվածայնություն: Անընդհատը, պրոլետարական ինքնաքննադատություն, պայքար բյուրոկրատիզմի դեմ: Նրանց դերը մեծ բեկման դործում, սոցիալիզմի շրջանը մտնելու դործում: Բանվոր դասակարգի նյութական բարեկեցության աճումն ու դործադրիության վերացումը խՍՀՄ մեջ:

3. Արտադրական կապի աճումն ու ամրացումը, դորման նոր ձևերը: Միջակի վերջնական շրջադարձը դեպի սոցիալիզմ և համատարած կոլեկտիվացում: Կուլակության՝ վորպես դասակարգի վերացումը համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա: Գյուղատնտեսության դարգացման վերաճող տեմպերը: Խոշոր սոցիալիստական գյուղատնտեսության առավելությունները մանր մենատնտեսության համեմատությամբ:

Խորհանտեսությունների, կոլտնտեսությունների և մեքենատրակտորային կայանների դարգացման հիմնական հանրադրմարները:

4. Թեթև արդյունաբերության վարդացման տեմպերի արագացումը, նրա պատճառները: Սպառման, աճման պրոբլեմը:

5. Նորը տնտեսական սեկտորների և դասակարգային ուժերի փոխհարաբերությունների մեջ: Նորը քաղաքի և գյուղի փոխհարաբերությունների մեջ: «Ով ումը»

պրոբլեմը արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, ամբողջ ժողովրդական մեջ: Կոլտնտեսական իրեն գլխավոր հենարան գյուղում:

6. Սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցման ավարտման ինդիքը 1931 թվին, վորն արտադրական ուժերի վարդացման համար բաց է անում հսկայական հնարավորություններ: Տեխնիկայի յուրացման նշանակությունը «Հասնել ու անցնել» լոզունգի իրագործման և սոցիալիստական հասարակության կառուցումն ավարտելու դործում:

7. Աջ ոպրոտունիստական, արոցիկստական, «ձախ» ոպրոտունիստական աջ-«ձախ» դրույթները քննադատությունը նեպի վերջին ետապում:

5-րդ ԹԵՄԱ

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՐԻՆԱԶՄՓՈԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Խորհրդային եկոնոմիկայի լենինյան բնութագրումը «Եկոնոմիկան և քաղաքականությունը պրոլետարիատի դիկտատուրայի շրջանում» հոդվածում: Խորհրդային եկոնոմիկայի ստալինյան բնութագիրը՝ տըրված 16-րդ Լուսհամագումարում:

2. Ինդուստրացիան հիման վրա արտադրության սոցիալիստական հանրայնացումը և կապիտալիզմի մնացորդների արմատահանումը:

3. Լենինյան դրույթը՝ պրոլետարիատի դիկտատուրայի պայմաններում տնտեսական քաղաքականության դերի մասին: Պլանի դեկլարացիոն դերը՝ վորպես պրոլետարական դիկտատուրայի դեմք: Պլանավորման բաղան:

4. Խորհրդային եկոնոմիկայի միասնությունը՝ սոցիալիստական սեկտորի ու նրա պլանի, սկզբում դեկտատուրայի տիրապետող դերի հիման վրա: ԽՍՀՄ եկոնոմիկայի հատկանշական յերկվությունը:

5. Պլանի պայքարը տարերայնության դեմ՝ փորպես եկոնոմիկայի յերկվության արտահայտություն։ Տարերայնության դասակարգային արմատները, տարերայնության կապիտալիստական տեսլենցները։ Պլանավորման մարտական դասակարգային բնույթը ՈՍՀՄ-ում։

6. Խորհրդային եկոնոմիկայի զարգացման հեղափոխական բնույթը։ Պլանը փորպես ղեկը խորհրդային եկոնոմիկայի հեղափոխական վերակառուցման։

7. Պլանային լծակները, նրանց դերը զանազան եռամյակներում։ Պլանավորումը նեպի վերջին եռամյակում (միասնական ժողանտեսական պլան, գյուղատնտեսության ուղղակի, ամօքիջական պլանավորում, հանդիպական պլան) տնտեսական հաշվարկը փորպես սոցիալիստական ձևադրույթությունները վարելու մեթոդ։

8. Խորհրդային եկոնոմիկայի հիմնական որինաչափությունների, դասակարգերի, ՈՍՀՄ-ում պլանի և տարերայնության փոխհարաբերության, պլանի բնույթի (պլան-պրոգնոզ) վերաբերյալ բուրժուական-ոստամբրապորական դրույթների քննադատությունը։ Վնասարարական տնտեսա-քաղաքական յեղրակացություններ այդ տեսություններին։

9. Ընկեր Բուխարինի աջ-ոպորտունիստական տեսության «աշխատանքային ծախսումների որենքի» քննադատությունը։ Հակալենինյան տնտեսա-քաղաքական յեղրակացություններ այս տեսությունին (սեկտորների համասարակչությունը, ինքնահոսը, «ներաճումն սոցիալիզմի մեջ», նեզ տեղերի համասարկցում, դասակարգային պայքարի մարումը և այլն)։ Այս յեղրակացությունների ազդակցությունը բուրժուական ոստամբրապորների յեղրակացությունների հետ։

10. «Յերկու ռեզուլյատորները» — «նախնական սոցիալիստական կուտակման որենքի» և «ՈՍՀՄ մեջ արժեքի որենքի» վերաբերյալ ընկեր Պրեոբրաժենսկու

տրոցկիստական տեսության քննադատությունը։ Հակահեղափոխական տրոցկիզմի տնտեսա-քաղաքական յեղրակացություններն այդ կոնցեպցիայից։

ԳՐԴԹԵՄԱ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՑԵԿ «ՀԱՍՆԵԼ ՈՒ ԱՆՑՆԵԼ» ՊՐՈԲԼԵՄԸ

1. Մոտակա 10 տարվա ընթացքում տեխնիկական-տնտեսական իմաստով առաջավոր կապիտալիստական յերկրներին «համեմել և անցներ» պրոբլեմի նշանակությունը։ «Ով ո՞ւմ» պրոբլեմը համաշխարհային մասշտաբով։ «Համեմել ու անցներ» պրոբլեմի ռեալությունը։

2. ՈՍՀՄ ինդուստրացման ելությունը և նրա տարբերությունը կապիտալիստական ինդուստրացումից։

3. Խորհրդային եկոնոմիկայի առավելությունները և ինդուստրացման տեմպերը։ Ինդուստրացման ազդրյունները։ Մեր ռեսուրսները։

4. ՈՍՀՄ տեխնիկայի քաղաքականության ուղիները։ Ելեկտրիֆիկացիա։ Գոելրո-ի պլանը։ Մետաղադործություն, ջիմիա։ Արդյունաբերության նոր ճյուղեր։ Մեքենաչինություն և աշխատատար ճյուղերի մեքենացում։

5. Տրանսպորտը և նրա դերը սոցիալիստական ինդուստրացման մեջ։

6. Արտադրողական ուժերի սոցիալիստական տեղաբաշխումը։ Կոմբինատներ։ Ուրալ-Կուզնեցկի կոմբինատ։ Դնեպրյան կոմբինատ։

7. Կապիտալ շինարարություն։

8. Սոցիալիստական ռացիոնալացում։ Ներքին ռեսուրսների մոբիլիզացիա։ Պայքար կորուստների դեմ։ Վորակական ցուցանիշներ։ Տնտեսական հաշվարկ։

9. Ինդուստրացման բնադավառում վնասարարական տեսություն և պրակտիկայի վերլուծությունը։

10. Ինդուստրացիան հարցերում աջ ուղորդունիստական դրույթների ըննադատությունը:

11. Տրոցկիստական դրույթների ըննադատությունը:

12. Տեմայերի խնդրում տրոցկիստական և աջ-ուղորդունիստական դրույթների սերտաճումը փնտառարարական դրույթների հետ:

7-րդ ԹԵՄԱ

ԴՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

1. Քաղաքի հարաբերությունը գյուղի հանդեպ կապիտալիզմի պայմաններում ԽՍՀՄ-ում: Գյուղացիությունը կապիտալիզմի պայմաններում և ԽՍՀՄ-ում:

2. Լենինի կոոպերատիվ պլանը և նրա եռասյները: Համատարած կոլեկտիվացում: Կոլտնտեսականը վորպես գլխավոր հենարան գյուղում, վորպես հողագործության կենտրոնական դեմք: Դասակարգային պայքարը գյուղում: Կուլակության սահմանափակումը, ճնշումը դուրսագումն և վերացումը ինչպես գոտակարգ:

3. Կոլտնտեսությունների և խորհանտեսությունների սոցիալական բնույթը: Նրանց դերը գյուղատնտեսության վերակառուցման մեջ և փոխհարաբերությունն իրար հետ: Դասակարգային պայքարի ելմենները կոլտնտեսություններում:

4. Աշխատանքի կադմակերպման և բաշխման հիմնական սկզբունքները կոլտնտեսություններում:

5. Գյուղատնտեսության ինդուստրացիան պրորբեմը: Տրակտորիզացիա: Ելեկտրիֆիկացիա: Քիմիացում: Ագրո-ինդուստրիալ կոմբինատներ:

6. Գյուղատնտեսության շրջանայնացումը:

7. Հացահատիկային, կենդանաբուծական և հումքային պրորբեմները:

8. Վնասարարական տեսությունն ու պրակտիկան գյուղատնտեսության դժուր:

9. Գյուղատնտեսության զարգացման ուղիների և գյուղատնտեսական քաղաքականության հարցերի վերաբերյալ աջ-ուղորդունիստական դրույթների ըննադատությունը:

10. Տրոցկիստական դրույթների ըննադատությունը: Հակամիջակային տրոցկիստական դրույթների ռեզիլիվները:

8-րդ ԹԵՄԱ

ԱՇԽԱՏԱՆԻ ՅԵՎ ԿԱԴՐՆԵՐ

1. Աշխատանքի բնույթը հետեոգական—սոցիալիստական ձեռնարկություններում և կոլտնտեսություններում:

2. Սոցմրցում:

3. Աշխատավարձի բնույթը ԽՍՀՄ-ում: Բանվորական որը: Աշխատանքի պաշտպանությունը: Սոցիալական ապահովադրությունը:

4. Սոցիալիստական կենցաղի պրորբեմը և նոր քաղաքների շինարարությունը:

5. Աշխատանքի կադմակերպումը սոցիալիստական ձեռնարկությունների մեջ: Պայքարը դեմադրկության գեմ:

6. Աշխատանքի արտադրողականությունը ԽՍՀ Միության մեջ և նրա գործոնները:

7. Գործադրկության վերացումը և կադրերի պրորբեմը: Աշխատանքային ռեսուրսները և վորակյալ բանվորների պատրաստումը: Աշխատանքի բաշխման նոր խնդիրներն ու մեթոդները:

8. Կուլտուրական հեղափոխության պրորբեմը:

9. Վնասարարությունն աշխատանքի հարցերում:

10. Աշխատանքի հարցերում տրեդ-յունիոնիստական, աջ-ուղորդունիստական և տրոցկիստական նախապրորբեմների ըննադատությունը:

9-րդ ԹԵՄԱ

ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ ՅԵՎ
ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՅԻՆ ՀԱՂԲԱՀԱ-
ՐՈՒՄԸ

1. ԽՍՀՄ-ում սոցիալիստական հանրայնացումը ինդուստրացման հիման վրա: Տնտեսաձևերի փոխկապակցությունը տարրերը հաստատվում:
2. ԽՍՀՄ սոցիալիստական ելեմենտների ընդլայնած վերարտադրություն: Կուտակում և սպառում: Վերարտադրության տարրերը ընդլայնվում և անաղան սեկտորների մեջ տարրերը հաստատվում:
3. Ժողովեկամուտը ԽՍՀՄ-ում և նրա դինամիկան: Խորհրդային սիստեմը և ժողովեկամուտի բաշխումը: Ժողովեկամուտը նեպի վերջին հաստատվում:
4. Տնտեսության զարգացման ճգնաժամադերժությունը ԽՍՀՄ-ում:
5. Տնտեսական դժվարությունների ընդլայնում և նրանց հաղթահարման ուղիները:
6. Վերարտադրության, մեր դժվարությունների ընդլայնում և ժողովեկամուտի հարցերի վերաբերյալ վնասարարական, տրոցկիստական, աջ-սպորտուստական դրույթների քննադատությունը:

10-րդ ԹԵՄԱ

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՍՀՄ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ

1. Շուկայի նշանակությունը ԽՍՀՄ սոցիալիստական շինարարության սլաքաններում:
2. Խորհրդային առևտուրը և նրա տարրերությունը կապիտալիստականից:
3. Խորհրդային առևտուրը նեպի զանազան հաստատվում:
4. Խորհրդային առևտուրը, նրա տարրերություն անմիջական բաշխումից և անմիջական միջերախառնակությունից:

5. Անմիջական բաշխման և անմիջական արտադրանքային միջերախառնակության անցնելու ուղիները:

6. Խորհրդային առևտուրը և տնտեսական հաշվարկը:

7. Քաղաքի և գյուղի միջև կատարվող փոխանակության ընդլայնումը նեպի վերջին հաստատվում: Պլանային միջերախառնակության և կոնստրուկտիվիստների:

8. Մատակարարման սիստեմը նեպի վերջին հաստատվում:

9. Գինը նեպի վերջին հաստատվում:

10. Փոխանակության և բաշխման ասպարատի մեքանիզմությունը և սպառողության և արտադրության խնդիրները: Պայքար դիմադրություն, նեպմանական վոգու և բյուրոկրատիզմի դեմ:

11. Վնասարարությունը փոխանակության բնագավառում:

12. Պայքար լեռնու ճակատի վրա՝ փոխանակության տեսության մեջ և պրակտիկայում:

11-րդ ԹԵՄԱ

ՓՈՂԸ, ՎԱՐԿԸ, ՏԵՆՊԼԱՆԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

1. Դրամական սիստեմը ԽՍՀՄ-ում: Խորհրդային դրամի տարրերությունը կապիտալիստականից:
2. Դրամական շրջանառությունը նեպի վերջին հաստատվում:
3. Վարկի ընդլայնումը ԽՍՀՄ-ում, նրա տարրերությունը կապիտալիստական վարկից:
4. Վարկը նեպի վերջին հաստատվում: Վարկային ռեֆորմը: Վարկավորման ավտոմատիզմի հաղթահարումը: Ռուբլով ստուգումը:
5. Ֆինանսավարկային սիստեմն ու մրդղական առամբ և տնտեսական հաշվարկը:
6. Ֆինանսի նշանակությունը և դերը ամբողջ ժողովնտեսության պլանում:

7. Պայքարը յերկու Փրոնտի վրա դրամական շարժանառությամբ, վարկի և ֆինանսների բնագավառներում:

12-րդ ԹԵՄԱ

ՊԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԹՈԴՈԼՈԳԻԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆԻՏԵՐԸ

1. Պլանային տնտեսության անհնարինությունը կապիտալիզմի պայմաններում: Պլանավորման հիմնական նախադրյալները՝ պրոլետարիատի դիկտատուրա, աբսոլյուտության հիմնական միջոցների ազդայնացում, արտաքին առևտրի մոնոպոլիա և այլն: Սոցիալարարությունը՝ վորպես պլանային շինարարություն:

2. Գոեկրո-ի պլանը՝ վորպես սոցիալարարության առաջին պլան: Նրա հիմնական նպատակադրումները:

3. Նեպլին անցնելն ու Պետպլանի հիմնադրությունը: Պետպլանի խնդիրները Նեպլի սկզբնական շրջանում:

4. Սոցիալիստական արդյունաբերությունում ամրացումը, կոոպերացիան զարգացումը, սոցիալիստական հանրայնացման զարգացումը և պլանային սկզբունքի ամրապնդման պրոցեսը:

5. Առաջին կոնտրոլ թվերը և նրանց նշանակությունը: Կոնտրոլ թվերի զարգացման պրոցեսը՝ վորպես Ժողատնտեսական պլան: Առաջին հնգամյակը:

6. Վնասարարների և ոպորտունիստների պայքարը հնգամյակի բայչեկիյան դրույթների դեմ: Յերկամյակ՝ հնգամյակի հանդեպ:

7. Պլանի ելությունը վորպես հասարակական հարաբերությունները վերակառուցելու, սոցիալիստական հասարակություն կառուցելու գերեկախիների սխեմա: Ստալինը պլանի մասին (16-րդ համագումար և «Պրավդա»-յում հրատարակված ճառը 1931 թ. հուլիս ամսին):

8. Հաշվառման և հսկողության դերը պլանի կառավարման ընթացքում:

9. Վնասարարների և ոպորտունիստների կողմից

պլանի վերածումը պրոդնոզի (նախատեսման), պլանի մեջ թեկնոդիայի հանդեպ դեհեռիկային պրիմատ (առաջնություն) տալու տեսության վնասարարական ելությունը՝ մի տեսություն, վոր փորձում է պլանին՝ տարերայնության դարգացումը նախատեսելու նշանակություն տալ և իՍՀՄ տնտեսական զարգացումն ուղղել կապիտալիզմը վերականգնելու ճանապարհով:

10. Հնգամյակի գերակատարումն և կուսակցության լոզունգը հնգամյակը չորս տարում կատարելու մասին: Վնասարարության մերկացումը պլանավորման մեջ: Հանդիպական պլան, սոցմրցում, պլանային-ուպերատիվ բրիդանները դործարաններում վորպես բանավոր դասակարգի հեղափոխական ակտիվության մոթիվիզացիայի միջոց, դժվարությունները հաղթահարելու և պլանները կատարելու միջոց:

11. 1931 թվի Ժողատնտեսության պլանը և պայքարը նրա կատարման համար: 1932 թ. ստուգիչ թվերը:

12. Յերկրորդ հնգամյակի հիմնական խնդիրները:

ԴՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Խորհրդային տնտեսության տեսության ծրագրի վերաբերյալ կուսպրոցների համար

1-ին ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Маркс, Критика Готской программы.
2. Маркс — Энгельс, Коммунистический манифест.
3. Ленин, Государство и революция, гл. V. т. XXI*)
4. Сталин, Об основах ленинизма, Диктатура пролетариата («Вопросы ленинизма»).
5. Программа Коминтерна, разр. III, IV.

2-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ленин, Экономика и политика в эпоху диктатуры пролетариата, т. XVI, изд. 1-е.

*) Здесь и далее работы Ленина указаны по 2 и 3 изд., кроме особо оговоренных.

2. Ленин, О продналоге, т. XXVI.
3. Ленин, О кооперации, т. XXVII.
4. Сталин, Заключительное слово на VII пленуме ИККИ.
5. Сталин, Ленин и вопрос о союзе с середняком («Вопросы ленинизма», стр. 398 и далее), изд. 2-е, 1930 г.
6. Сталин, К вопросам ленинизма, Вопрос о победе социализма в одной стране (там же, стр. 270 и далее).
7. Сталин, Заключительное слово на XVI съезде.
8. Сталин, Политотчет ЦК на XVI съезде в части критики правого оппортунизма и троцкизма (разд. III).
9. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «О нэпе».

3-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Резолюции X, XIV, XV, и XVI съездов по вопросам хозяйственного строительства.
2. Ленин, Речь на II Всероссийском съезде политпросветов, т. XXVII.
3. Ленин, Речь и заключительное слово на Московской губернской партконференции в ноябре 1921 г., т. XXVII.
4. Ленин, О значении золота, т. XXVII.
5. Ленин, Речь на съезде союза металлистов, т. XXVII.
6. Сталин, На хлебном фронте.
7. Сталин, Об индустриализации страны и правом уклоне.
8. Сталин, О правом уклоне.
9. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «О нэпе» и «О военном коммунизме».

4-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Сталин, Год великого перелома.
2. Сталин, Речь на конференции аграрников-марксистов.
3. Сталин, Политотчет ЦК на XVI съезде и заключительное слово, разд. II.
4. Сталин, Речь на конференции хозяйственников.
5. Мологов, Доклад на VI съезде советов (разд. «Итоги 10 лет»).
6. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «О нэпе».

5-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Сталин, Речь на конференции аграрников-марксистов.
2. Сталин, Политотчет ЦК XVI съезду ВКП(б).

6-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ленин, Речь на VIII съезде советов, т. XXVI.
2. Ленин, О продналоге, т. XXVI.
3. Ленин, О едином хозяйственном плане, т. XXVI.
4. Сталин, Вопросы ленинизма, стр. 437—519.
5. Сталин, Политотчет ЦК XVI съезду ВКП(б).
6. Куйбышев, Доклад на XVI съезде.
7. М. Рубинштейн, статья о технике в «Большевике» № 5 за 1931 г.
8. Постановление ЦК ВКП(б) и СНК о железнодорожном транспорте.
9. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Индустриализация».
10. Гвахария, статья в «Большевике», № 11 за 1931 г.
11. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Электрификация».
12. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Транспорт».

7-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ленин, О кооперации, т. XVI, стр. 158—381, 1-е изд., т. XVII.
2. Сталин, Вопросы ленинизма, стр. 386, 487, 493, 522, 537, 635, 675.
3. Доклад т. Яковлева XVI съезду ВКП(б) и резолюция по докладу.
4. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Сельское хозяйство».

8-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ленин, О роли и задачах профсоюзов, т. XXVII.
2. Сталин, Политотчет на XVI партсъезде.
3. Шверник, Доклад на XVI партсъезде.

4. Н. Ц и х о н, Доклад на III сессии ЦИК.
5. Решения V пленума ВЦПС.
6. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Труд».

9-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Сталин, Речь на конференции аграрников.
2. Сталин, Новая обстановка—новые задачи. «Правда».
3. Сталин, Политотчет ЦК XVI съезду, п. 7-й «Данные о народном доходе».
4. Бухарин, Заметки экономиста (выдержки).

10-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Постановление ЦК и СНК о потребкооперации.
2. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «О торговле».
3. Гатовский, Советская торговля, «Большевик» № 11 за 1931 г.
4. Зеленский, Доклад на VI съезде советов.

11-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Декрет о кредите от 20 марта 1931 г.
2. Козлов, статья в «Большевике» № 8 за 1931 г.
3. Калманович, статья в «Большевике» № 7 за 1931 г.
4. «В помощь партучебе», серия экономполитики, вып. «Финансы».
5. Ленин, О едином хозяйственном плане, т. XXVI.

12-րդ ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

1. Сталин, О правом уклоне (пункт «Пятилетка или двухлетка»).
2. Письмо Сталина—Ленину о ГОЭЛРО.
3. О плане в политотчете ЦК XVI съезду ВКП(б).
4. Сталин, Речь на конференции хозяйственников «Новая обстановка—новые задачи».
5. Вайсберг, статьи в «Большевике» за 1930 г.
6. Молотов, Доклад VI съезду советов.
7. «Основные установки на 1932 г. и по второй «пятилетке».

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0203885

29099

№ 10 4094. (2/1, 4.)

Учр 1
арх 1
2

ТЕОРИЯ СОВЕТСКОГО ХОЗЯЙСТВА

Госиздат ССР Армении
Еревань - 1931